

U 69/2025 rd

Statsrådets skrivelse till riksdagen om kommissionens förslag till förordning om inrättande av ett program för utbyte, stöd och utbildning för att skydda euron mot förfalskning under perioden 2028–2034 (Perikles V-programmet) samt om kommissionens förslag till rådets förordning om utvidgning av tillämpningen av programmet till att även omfatta icke deltagande medlemsstater (*Perikles V-programmet*)

I enlighet med 96 § 2 mom. i grundlagen översänds till riksdagen Europeiska kommissionens förslag COM (2025) 461 och COM (2025) 462 samt en promemoria om förslagen.

Helsingfors den 11 december 2025

Finansminister Riikka Purra

Budgetråd Vesa Kulmala

KOMMISSIONENS FÖRSLAG TILL FÖRORDNING OM INRÄTTANDE AV ETT PROGRAM FÖR UTBYTE, STÖD OCH UTBILDNING FÖR ATT SKYDDA EURON MOT FÖRFALSKNING UNDER PERIODEN 2028–2034 (PERIKLES V-PROGRAMMET) SAMT OM KOMMISSIONENS FÖRSLAG TILL RÅDETS FÖRORDNING OM UTVIDGNING AV TILLÄMPNINGEN AV PROGRAMMET TILL ATT ÄVEN OMFATTA ICKE DELTAGANDE MEDLEMSSTATER

1 Bakgrund

Kommissionen lade den 3 september 2025 fram sitt förslag om Perikles V-programmet för att skydda euron mot förfalskning (COM(2025) 462, nedan ”kommissionens förslag”) samt om utvidgning av programmet till att även omfatta icke deltagande medlemsstater (COM(2025) 461). Förslagen ingår i lagstiftningshelheten för kommissionens nya budgetperiod 2028–2034 och behandlingen av dem i rådet och Europaparlamentet inleddes hösten 2025. Rådets arbetsgrupp för bedrägeribekämpning ansvarar för att utarbeta rådets ståndpunkt och för förhandlingarna med Europaparlamentet.

2 Förslagets huvudsakliga innehåll och mål

2.1 Bakgrund till kommissionens förslag

Periklesprogrammet är ett handlingsprogram för utbyte, stöd och utbildning för att skydda euron mot förfalskning. Kommissionens förslag gäller ett initiativ för att fortsätta Perikles IV-programmet efter år 2027. I det nya Perikles V-programmet som kommissionen föreslår har även den framtida digitala euron och skyddet av den beaktats. Halvtidsutvärderingen av det nuvarande programmet 2025 var positiv och understödde en fortsättning av programmet under den nya budgetperioden. Enligt kommissionens förslag bidrar skyddet av euron mot förfalskning till att stärka medborgarnas och företagens förtroende för eurons äkthet, skydda finanspolitisk och finansiell stabilitet i EU och till att främja internationell användning av euron för handel, finansiella tjänster och investeringar.

Enligt kommissionen måste eurons integritet skyddas. Förfalskning av euron är ett verkligt problem för unionen och utgör fortfarande ett betydande hot. Även om det genomsnittliga antalet förfalskade eurosedlar som upptäcks per år fortfarande är under kontroll krävs fortsatt vaksamhet. Tillgången till förfalskade euro och säkerhetsdetaljer av hög kvalitet på internet och darknet ökar. Dessutom förekommer ”hotspots” för förfalskning i vissa tredjeländer. Förfalskningarna drabbar medborgare och företag på grund av de ekonomiska förluster de orsakar. Rent allmänt påverkar det äkta eurosedlars och euromyntas status som lagligt betalningsmedel och förtroendet för dem bland medborgare och företag. Euron har sedan införandet skyddats mot förfalskning genom ett program som är avsett för detta på EU-nivå.

Parallellt med förslaget om att inrätta Perikles V-programmet har kommissionen liksom tidigare programperioder utarbetat ett parallellt förslag om utvidgning av tillämpningen av programmet till att även omfatta icke deltagande medlemsstater. Kommissionen motiverar sitt förslag med att det för att säkerställa ett likvärdigt skydd inom hela unionen är viktigt att även de

medlemsstater som inte har antagit euron aktivt deltar i utbyte av information och personal samt stöd- och utbildningsåtgärder inom ramen för programmet.

2.2 Programmens mål och åtgärder

De mål och åtgärder som ingår i kommissionens förslag motsvarar till stor del det nuvarande Perikles IV-programmet. Bekämpningen av euroförfalskning är fortlöpande verksamhet. Syftet med kommissionens förslag är fortsatt att förebygga och bekämpa förfalskning och därmed förknippade bedrägerier. Programmet syftar till att skydda eurons integritet. Detta sker genom att stödja åtgärder som vidtas av medlemsstaterna samt bistå medlemsstaternas och unionens behöriga myndigheter när de samarbetar med varandra och med kommissionen, samt i tillämpliga fall med tredjeländer och internationella organisationer. Kommissionens förslag beaktar även den framtida digitala euron och skyddet av den samt de potentiella hot och möjligheter som utvecklingen av artificiell intelligens medför.

Finansieringen från det föreslagna programmet kan användas bland annat för att dela information om förebyggande av förfalskning (t.ex. genom seminarier, utbildning och personalutbyte), för tekniskt, vetenskapligt och operativt stöd, inköp av utrustning som ska användas av specialiserade tredjelandsmyndigheter samt för administrativa kostnader som kommissionen ådrar sig för förvaltningen av programmet. Programmet förbättrar informationsutbytet, fackkunskaper, institutionella ramar och operativ kapacitet för att bekämpa euroförfalskning, både i EU:s medlemsstater och i tredjeländer. Åtgärderna som ingår i programmet är multinationella och ämnesövergripande. Genom samarbetet strävar man bland annat efter att öka beslagtagningen av förfalskade euro och förhindra kriminella organisationers verksamhetsförutsättningar. Perikles V-programmet ska genomföras i samverkan med andra unionsprogram.

Programmet genomförs antingen genom direkt förvaltning eller genom indirekt förvaltning av kommissionen. Genomförandet genomförs i samarbete med medlemsstaterna. Dessutom beaktas åtgärder som genomförts av andra behöriga organ och byråer, i synnerhet Europeiska centralbanken och Europol.

Kommissionen föreslår att en finansiering på 7 miljoner euro ska anslås för programmet. Detta skulle enligt motiveringen till förslaget innebära en finansiering på 1 miljon euro varje år. Enligt uppgifter från kommissionen föreslås en måttlig utökning som i stort sett täcker effekterna av inflationen.

2.3 Huvudsakliga ändringar jämfört med nuvarande program

Härnäst presenteras de huvudsakliga likheterna och förändringarna jämfört med det nuvarande Perikles IV-programmet.

Sättet programmet är avsett att fungera är huvudsakligen oförändrat. Åtgärder som är berättigade till finansiering kan till exempel omfatta tekniskt stöd, informationsutbyte inom ramen för evenemang och projekt eller inköp av utrustning för att avslöja förfalskningar. Varje medlemsstat har utsett behöriga nationella myndigheter för programmet, och för Finlands del utgörs de myndigheter som utsetts i enlighet med artikel 2 (b) i förordning (EG) nr 1338/2001 av Centralkriminalpolisen och Finlands Bank.

Programmets mål har definierats något mer utförligt än tidigare för att det ska gå att beakta skyddet av den framtida digitala euron och effekterna av utvecklingen av artificiell intelligens. Ett nytt sätt att genomföra programmet är möjligheten till indirekt förvaltning i enlighet med

budgetförordningen (förordning (EU, Euratom) 2024/2509), på samma sätt som i andra föreslagna program som ingår i den kommande fleråriga budgetramen. Ekonomiskt stöd genom Perikles V-programmet beviljas i en form som budgetförordningen tillåter, bland annat som bidrag, offentlig upphandling eller priser.

Till skillnad från det nuvarande Perikles IV-programmet anges ingen maximal procentsats för samfinansieringsdelen av stödberättigande kostnader i kommissionens förslag. I stället fastställs samfinansieringsdelen i de årliga arbetsprogrammen. Programmets finansiering beviljas antingen som finansiering som inte är kopplad till kostnader eller vid behov på grundval av förenklade kostnadsalternativ, på samma sätt som i andra program inom den kommande fleråriga budgetramen. Endast i undantagsfall kan bidrag beviljas utifrån faktiskt uppkomna kostnader.

De största förändringarna i kommissionens förslag gäller åtgärder som berättigar till finansiering, som föreskrivs i artikel 8 och i bilagan till förordningen. Potentiella deltagare i programmet och potentiella åtgärder som finansieras har definierats något mer utförligt än tidigare. Å andra sidan har tidigare bestämmelser som gäller samfinansiering, delegering av lagstiftningsbefogenhet, kontroll och utvärdering utelämnats från Perikles V-förslaget. I fråga om kontroll och utvärdering har kommissionen föreslagit en separat förordning om inrättande av ett nytt ramverk för uppföljning av budgetutgifter och resultat samt andra horisontella regler för unionens program och verksamheter (COM (2025) 545). Den tillämpas på alla program i den fleråriga budgetramen (MFF). I bilagan till förordningen i fråga ingår även indikatorer som gäller Periklesprogrammet och hänför sig till effektiv offentlig förvaltning. Enligt kommissionen motsvarar indikatorerna innehållsmässigt det pågående Perikles IV-programmet.

3 Rättslig grund enligt EU-rätten

Inrättandet av Perikles V-programmet för att skydda euron mot förfalskning faller inom ramen för artikel 133 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget). Europaparlamentet och rådet antar förordningen i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet och efter att ha hört Europeiska centralbanken.

Perikles V-programmet kommer på grundval av artikel 352 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) att utvidgas till att även omfatta medlemsstater som inte har euron som valuta. Rådet fattar ett enhälligt beslut i ärendet efter Europaparlamentets godkännande.

4 Förslagets konsekvenser och relation till Finlands lagstiftning, inklusive Ålands ställning

Enligt artikel 3 i kommissionens förslag ska finansieringsramen för Perikles V-programmet vara 7 miljoner euro (enligt 2025 års priser). Finlands kalkylerade betalningsandel för programmet under programperioden 2028–2034 är 100 000 euro. Under den nuvarande budgetperioden 2021–2027 har Finland ansökt om och fått cirka 46 600 euro i finansiering. Det är fråga om konkurrensutsatt finansiering och därför är det svårt att uppskatta vad Finland får under den kommande budgetperioden.

Enligt artikel 4 i kommissionens förslag får dessutom medlemsstater, unionens institutioner, organ och byråer, tredjeländer, internationella organisationer, internationella finansinstitut eller andra tredje parter lämna ytterligare ekonomiska bidrag till programmet. Sådana eventuella ytterligare ekonomiska bidrag ska utgöra externa inkomster avsatta för särskilda ändamål. Kommissionens förslag gör det också möjligt att göra medel som tilldelats medlemsstaterna

inom ramen för delad förvaltning (från det s.k. NRPP-programmet) tillgängliga för Periklesprogrammet.

Perikles V-programmet kommer inte att omfatta något obligatoriskt nationellt bidrag, men medlemsstaternas myndigheter och andra partner kan delta i projekten inom ramen för sina egna omkostnader. Finländska experter kan delta i samarbete, utbildning och utbyte av information som programmet finansierar. Programmet främjar målen på europeisk nivå för att skydda den gemensamma valutan euron mot förfalskningar.

Förslagen har inga konsekvenser för den nationella lagstiftningen eller Ålands ställning.

5 Nationell behandling av förslaget och behandling inom EU

U-skrivelsen har beretts vid finansministeriet och behandlats i sektion EU 34 (budget och förvaltning) den 9 oktober 2025 samt i MFF-ledningsgruppen den 16 oktober 2025.

Kommissionens förslag presenterades i rådets arbetsgrupp för bedrägeribekämpning i september 2025. Behandlingen fortsätter i arbetsgruppen för bedrägeribekämpning hösten 2025.

Det är ännu inte känt vilket utskott som ska ansvara för behandlingen av ärendet i Europaparlamentet.

Europeiska centralbanken (ECB) ska lämna ett yttrande till rådet och Europaparlamentet om kommissionens förslag.

En E-skrivelse om meddelandet om den fleråriga budgetramen har lämnats till riksdagen den 19 september 2025 (E 73/2025).

6 Statsrådets ståndpunkt

Statsrådet stöder kommissionens mål att skydda euron mot förfalskning och strävan efter att genom utbyte, stöd och utbildning utveckla ett regelbundet samarbete mellan medlemsstaterna och unionens behöriga myndigheter.

Statsrådet kan godkänna att Periklesprogrammet som inrättats för detta ändamål fortsätter åren 2028–2034. Dessutom kan statsrådet godkänna att programmet utvidgas till att även omfatta medlemsstater utanför euroområdet för att säkerställa enhetliga åtgärder inom hela unionen. Användningen av ekonomiskt stöd i tredjeländer är också motiverad med tanke på de positiva resultaten av det nuvarande programmet.

Statsrådet anser att åtgärderna i programmet och finansieringsreglerna bör definieras tillräckligt tydligt i förordningen.

Det tas separat ställning till dimensioneringen av finansieringen för kommissionens förslag i samband med förhandlingarna om budgetramen.